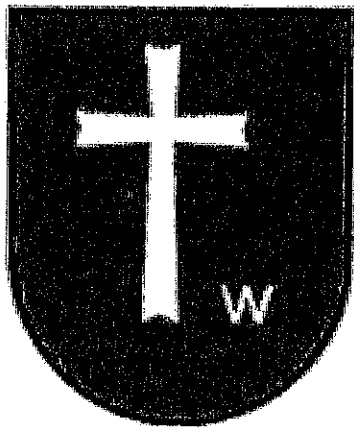

POG.7032.1.2023

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta
i gminy Sompolno za 2022 rok**

Sompolno, dn. 28.04.2023 r.

I. Wstęp

Celem niniejszej analizy jest realizacja zapisów art.3 ust.2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2022r., poz. 2519 ze zm.). Zgodnie z art.9tb, analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi za poprzedni rok kalendarzowy, sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia 2023 r. Analiza podlega publicznemu udostępnieniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.

Przedmiotem analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi jest weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi i w szczególności obejmuje swoim zakresem:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

II. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Gmina Sompolno, na swoim terenie nie posiada infrastruktury zapewniającej możliwość przetwarzania odpadów. Cały strumień niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne kierowany był do Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o., ul. Sulańska 13, 62-510 Konin, w której Gmina Sompolno jest współdziałowcem (posiada 0,0050% Udziałów). Tym samym wykonuje obowiązek określony w art. 3 ust.2 ww. ustawy, który dotyczy zapewnienia budowy i eksploatacji wspólnie z innymi gminami regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. W skład powyższej Spółki wchodzi Zakład

Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych, w którym unieszkodliwiano zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne oraz pozostałości z segregacji frakcji odpadów zbieranych selektywnie. Taki sposób postępowania z odpadami przyczynia się w znaczący sposób do ograniczenia masy odpadów przekazywanych do składowania a także pozwala uzyskiwać w procesie spalania odpadów komunalnych energię elektryczną i energię ciepłą. W powyższej instalacji zagospodarowywane zostały zarówno odpady odebrane selektywnie u źródła oraz zebrane w PSZOK.

MZGOK Sp.zo.o. w Koninie rozlicza dostarczany strumień odpadów w odniesieniu do wszystkich gmin będących udziałowcami w Spółce. Po doczyszczeniu selektywnej zbiórki, procentowy odzysk surowców z selektywnej zbiórki w 2022 r. przedstawiał się następująco:

-papier i tektura	- surowce – 70,15%,	balast -29,85%
-szkło	- surowce -99,95%	balast -0,05%
-tworzywa sztuczne	- surowce -17,72%	balast -82,28%

III. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2021 r. nie było potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Instalacja Komunalna w Koninie, zapewnia zagospodarowanie całego strumienia zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu Gminy Sompolno.

IV. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

System gospodarowania odpadami komunalnymi w 2022 r. na terenie Gminy Sompolno funkcjonował w oparciu o akty prawa miejscowego regulujące zasady odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz ponoszenia opłat za świadczenie tych usług.

Gmina Sompolno zgodnie z podjętymi przez Radę Miejską Sompolnie uchwałami, pobiera opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Z pobranych opłat pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują:

1. odbieranie, zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych;
2. tworzenie i utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
3. obsługę administracyjną;

Środki z opłaty nie mogą być wykorzystane na inne cele niż związane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Uchwała rady gminy w sprawie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie ma zatem charakteru uznaniowego i jest rozstrzygnięciem związanym ze ściśle określonymi przepisami prawa i ma swoje oparcie w kalkulacji kosztów całego gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

W gminie Sompolno w 2022 roku na podstawie Uchwały Nr XIII/194/2020 Rady Miejskiej w Sompolnie z dnia 29.10.2020 roku, obowiązywały stawki opłat w wysokości:

a) dla nieruchomości zamieszkałych :

-18,00 zł/m-c od mieszkańca – stawka podstawowa oraz

- zwolniono w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości 2,00zł miesięcznie od mieszkańca,

-określono stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania i odbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości 40,00zł miesięcznie od mieszkańca.

W 2022 roku naliczone należne opłaty to kwota: 1 746 112,00 zł, przy czym należnych wpłat dokonano na kwotę: 1 741 817,16 zł (wpłaty bieżące i zaległe), zaś zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiły: 120 117,00 zł (powstałe od lipca 2013r.). W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. koszty obsługi systemu wyniosły: 2 064 093,25 zł, w tym:

- 1) 1 938 517,78zł, koszty związane z odbieraniem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych, oraz koszty prowadzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,
- 2) 125 575,47zł koszty administracyjne obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy (płace pracowników, materiały biurowe, korespondencja, aktualizacja oprogramowania, usługi pocztowe itp.).

Z uwagi na wysokie zadłużenie mieszkańców oraz wzrost kosztów obsługi systemu ponoszonych przez gminę, konieczne było dofinansowanie funkcjonowania systemu z budżetu gminy. Ustawodawca zmieniając zapis art.6r ust.2da, umożliwił (w sytuacjach nadzwyczajnych), podjęcie w drodze uchwały rady gminy, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z innych środków własnych – wcześniej zakładano, że system winien się samofinansować.

Zasady odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości

Gmina Sompolno w rezultacie udzielenia zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki na podstawie art.67 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz.1129 ze zm.), powierzyła realizację usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) własnej spółce tj. Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Sompolnie, ul. Piotrkowska 39, 62-610 Sompolno. Umowę na wykonanie przedmiotu zamówienia zawarto na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

Zgodnie z ustawą -Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw, Gmina może udzielić zamówienia publicznego kontrolowanej przez siebie spółce w trybie z wolnej ręki. Spółka musi jednak spełnić szereg warunków. Jednym z nich jest to, aby co najmniej 90 proc. jej przychodów z działalności podstawowej dotyczyło wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiającego sprawującego kontrolę.

Gminnym systemem objęto tylko nieruchomości zamieszkałe, natomiast działki rekreacyjne, które były wcześniej objęte gminnym systemem - zostały w 2022 r. z niego wyłączone. Odpady komunalne odbierane były w systemie pojemnikowym i workowym. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, popiół oraz bioodpady odbierane były z pojemników, natomiast selektywnie zebrane odpady komunalne mieszkańcy gromadzili w workach - dla zabudowy jednorodzinnej, natomiast w zabudowie wielolokalowej - w pojemnikach.

W zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości miesięczną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przedsiębiorca odbierał od właściciela nieruchomości każdą ilość odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych selektywnie, tj. szkło papier i tekturę, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metale, popiół oraz bioodpady stanowiące odpady komunalne. Jeden raz w ciągu roku „u źródła” odebrane zostały także odpady wielkogabarytowe.

Worki do gromadzenia odpadów segregowanych oraz pojemniki na popiół dostarczyło Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o., natomiast wyposażenie nieruchomości w

pojemniki oraz utrzymanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym - służących do zbierania zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych i bioodpadów, było obowiązkiem właściciela nieruchomości.

Funkcjonowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

W PSZOK przyjmowane były nieodpłatnie zebrane selektywnie odpady komunalne wymienione w art.3 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 (Dz. U. z 2022 r., poz. 2519 ze zm.) oraz dodatkowo przez dwa tygodnie w roku, tj. 1 tydzień w okresie wiosennym (m-c kwiecień) i 1 tydzień w okresie jesiennym (październik), mieszkańcy mogli we własnym zakresie dostarczać do PSZOK gałęzie drzew i krzewów związane np. sznurkiem, o długości gałęzi do 100cm. Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy zapewniali we własnym zakresie i na własny koszt.

V. Liczba mieszkańców

Gmina Sompolno jest gminą miejsko-wiejską, zajmuje powierzchnię 137,36 km², w tym 6,21 km² zajmuje miasto Sompolno. W podziale administracyjnym Gminy wydzielono 22 sołectwa.

Liczba mieszkańców Gminy wg ewidencji ludności – stan na 31 grudnia 2022 r. to -10 279 osoby (w tym: miasta- 3 394, wsi- 6885), natomiast wg złożonych deklaracji:

-ilość osób, które zadeklarowały selektywną zbiórkę: to 8 678 mieszkańców, w tym:

- a) 5716 mieszkańców (tj. 1743 nieruchomości) – kompostuje bioodpady w przydomowych kompostownikach,
- b) 2983 mieszkańców (tj. 1012 nieruchomości)- nie kompostuje bioodpadów w przydomowych kompostownikach .

Różnice w ilości zameldowanych osób w stosunku do ilości zgłoszonych w deklaracjach wymagają bieżącej i ciągłej ich weryfikacji. W przypadku wystąpienia różnic pomiędzy danymi zawartymi w deklaracji a stanem faktycznym, organ wydaje właścicielowi nieruchomości decyzję określającą wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust. 6-12

W 2021 roku kontynuowano działania mające na celu weryfikację nieruchomości niezamieszkałych, na których mogą powstawać odpady komunalne jednak nie wydano decyzji administracyjnej, o której mowa w art.6 ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

VII. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Porównanie ilości odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy w 2021 i 2022 roku

Rodzaj odpadu	Rok 2021	Rok 2022
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1466,1800	1366,0600
Opakowania z tworzyw sztucznych i tworzywa sztuczne	314,5200	281,6400
Opakowania ze szkła	278,6400	207,7400
Opakowania z papieru i tektury i papier i tektura	230,1600	114,8800
Opakowania z metali	3,0000	8,4885
Odpady ulegające biodegradacji	336,1400	342,3800
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	829,5200	705,9600

(popioły)		
Tekstylnia	0,0000	0,0000
Odpady wielkogabarytowe	89,1400	71,0000
Zużyte opony	10,7540	15,7980
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	19,0400	12,9510
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	8,05	0,0000
Razem	3585,1440	3126,8975

Zauważa się, że w 2022 roku w stosunku do roku 2021 zmniejszyła się ilość odpadów komunalnych zmieszanych jak i odpadów zebranych selektywnie.

VIII. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych w 2021 roku z terenu miasta i gminy Sompolno to 1366,0600 Mg, a bioodpadów stanowiących odpady komunalne to : 342,3800Mg.

W 2022 roku odpady komunalne zmieszane odebrane z nieruchomości zamieszkałych, z terenu Gminy były bezpośrednio kierowane do termicznego przetwarzania odpadów w Zakładzie Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Koninie (proces R1). Odpady biodegradowalne, w ilości 342,3800 Mg, z terenu gminy przekazywane były do MZGOK Sp. z o. o. w Koninie (proces R3).

IX. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

-Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych -35,02% (Wymagany poziom –co najmniej 25%);

-Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania : 0,00 % (obecnie do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania);

-Poziom składowania: 18,78 %,

Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30% wagowo za każdy rok w latach 2025–2029);

Sam obowiązek osiągnięcia określonych poziomów składowania odpadów komunalnych będzie obowiązywać od 2025 r., ale pierwsze sprawozdanie z przedmiotowego zakresu, państwa członkowskie muszą przekazać za rok 2020 (do 30.06.2022 r.). W związku z tym informacje o osiągniętych poziomach składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, o których mowa w art. 9q ust. 3 pkt 5 oraz art. 9s ust. 3 pkt 5 (Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach), w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 9q ust. 1 oraz art. 9s ust. 1.

X. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

-masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy- 3774,3545 Mg

-Ilość odpadów poddana procesowi R1 (wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii) – 1576,4402Mg

-stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy - 41,77 %

XI. Podsumowanie i wnioski

Na podstawie zebranych danych stwierdza się, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta i gminy Sompolno funkcjonuje zgodnie z obowiązującymi przepisami. W analizowanym roku, gmina osiągnęła wymagane przepisami ustawy poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania i poziom składowania – za rok 2022. Zauważyć należy, że koszty systemu przekraczają wpływy od mieszkańców, tym samym system wymaga dopłaty z budżetu gminy.

Mając świadomość wyzwania jakie gmina musi spełnić nadzorując system gospodarowania odpadami komunalnymi a także realizując obowiązek osiągnięcia określonych poziomów recyklingu, chcąc wpłynąć na jakość i ilość wysegregowanych poszczególnych frakcji odpadów, należy w systemie ciągłym prowadzić działania informacyjne mające systematycznie zwiększać świadomość ekologiczną mieszkańców.

BURMISTRZ MIASTA

Roman Bednarek

